

Előfizetési árak:

Egész évre	12 frt.
Félévre	6
Negyedévre	3
Egy óra	1
Egyes szám 4 kr.	

Kiadóhivatal:

Pleitz Fer Pál könyvnyomdája Nagybecskerek, Ur-
utca 276. sz., hová az
előfizetések és a lap szét-
küldésére vonatkozó felszó-
lamlások intézendők.

TORONTÁL.

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP.

Szerkesztőségi iroda:

Nagybecskerek,
Ferencz-József-tér,
Bauer-féle ház
hová a lap szellemi részét
illető minden közlemény
intézendő.

Hirdetések

a kiadóhivatalban fogad-
tatnak el. Azonkívül az
összes hirdetési irodákban.

Megjelenik mindennap,
vasár- és ünnepnapok
kivételeivel.

Stambulov.

Nagy-Becskerek, augusztus 18.

Elmult az az idő, mikor az európai politika szövevényének szálai olyformán futottak össze Berlinben, hogy Bismarck a maga privat kabinetjében tetszés szerint csomózhatta, odozhatta, bogozhatta őket.

Manap a közvetlen, személyes érintkezés képezi a megbízható, pontos tájékozódás alapját, egyedül biztos eszközét; természetes, hogy mindazok, akik politikából élnek, lépten-nyomon igénybe veszik.

Különösen az európai diplomácia mostoha gyermeke, a kis, derék Bulgária kerül leggyakrabban, mondhatni állandóan abba a helyzetbe, hogy érdekében kiváló államférfiai kénytelenek végig kopogtatni az összes nagyhatalmak kapuit.

Ünnepélyes bebecsátást, hivatalos meghallgatást ugyan ritkán vagy épenséggel nem nyernek, azonban kétségtelenül mutatkozik némi gyakorlati haszna ennek a kéregető-informatív eljárásnak.

Bizonyos, hogy Oroszország politikai hitelvesztésére igen lényeges befolyással bírt a bolgár államférfiak folyton résen álló, minden titkos, bűnös machinációját nyomban leleplező ébersége.

Az a tény, hogy a hivatalos Oroszország szégyenli napfényre került becsületlen akna munkáját, s annak eszközeit iparkodik eltüntetni a művelt világ elől: nem kevésbé becsüendő diadala, áldásos vívmánya a bátor, nyílt bolgár diplomáciának.

Természetes, hogy mindezen nyílt és a kulisszák mögött folyó harcoknak végcélja a bolgár állami létezés hivatalos elismertetése, ami elé csak az engesztelhetetlen muszka zsarnokság gördít akadályokat.

Stambulov, a bolgár Bismarck, több napig Konstantinápolyban tartózkodott, bevallottan azzal a célzattal, hogy uralkodója, a „gyűlölt Kóburgi“ hivatalos elismertetését a szuverén török állam részéről kieszközölje.

Ugy mondják, hogy Stambulovnak, aki valóban jelentékeny államférfi, szinte autokratikus kormányzó tulajdonokkal van ellátva, sikerült a fényes portásnál föladatát teljesen kielégítő módon megoldani.

Azok a hízeltök kitüntetések ugyan, melyekben a bolgár miniszterelnök Stambulovban találkozott, nem becsüendő ugyan értékükön túl, mindazonáltal, ha nem is Bulgária, de legalább az ő vezéregyénei iránt való bizalom kétségbevonhatatlan jelei gyanánt veendő számításba.

Nem valószínű, hogy a szultán mindenben engedett Stambulov rábeszélő talentumának, hanem az is bizonyos, hogy ezek a kellő helyen, kellő időben elhullott vércseppek végül a legridegebb, legszilárdabb kösziklőnek feloldására megpuhítására vezetnek.

Stambulov Konstantinápolyban, Ferdinánd fejedelem pedig az európai nagyhatalmak udvari köreiből igyekszik egyforma eszközökkel a benső állandó, nemzetközi meggyőződést fölkelteni, megizmosítani, Bulgária önállóságának, mint az európai béke egyik lepletegebb feltételének természetes szükségét.

Nekünk örvedetes és hasznos, ha ez az egyetlen, hozzánk megbízhatóan szövetkezett Balkán állam részesüljön a külső és belső elismerés komoly tisztességében, a mi ellen a muszka, orgyilkos politikai rendszer emeli az e yedüli, tisztán önérdékből fakadt ellentállást.

Már pedig az nekünk magyaroknak különösen jól esik, ha a muszka bármily téren kudarcot vall: s így csak a legnagyobb rokonszenvvel kísérelhetjük a Stambulov konstantinápolyi diplomáciai utját.

A „TORONTÁL” TÁRCZÁJA.

Fegyverszünet.

(Vrchlicky Jaroslav.)

A nap fényében ragyogó és az üde zöld színű mogyoró bokroktól félig beárnyékolt keskeny hegyi uton csendesen haladt fölfelé egy kis társaság, a férfi, ki egy kis gyermekocsit tolt maga előtt, az asszony és egy kis 6 éves leánya.

A férfi szép, de életunt arcú szőke ember volt, divatosan, de gond és izlés nélkül öltözködve. Egész valója egy sokat csalódott és hivatalos munkában kimerült beamtert árult el.

A kis gyermekből, mely a kocsi aludt, csak két pufók arczoska látszott ki, melyet néha néha megvilágított a mogyoró levelek között átszűrődő meleg napsugár.

A kocsi körül vidáman ugrált jobbra-balra a leánya, fáradhatlanul bujkálva a bokrok közt, szaggatva virágokat és leveleket. Daczára, hogy szemmel láthatólag örült a kirándulásnak, valami határozatlanság és félénkség látszott, mely nem engedte, hogy teljes szabadsággal adjon kifejezést örömeinek.

Legérdekesebb személy a fiatal asszony volt. Gyönyörű elegáns természetével és kifejezésteljes vonásaival igazán démoni jelenség volt. Arcza sötét pirban égett amelynek nem annyira belső fölindulás, mint az volt az oka, hogy a hegyi sétához nem szokott városi asszonyt a meredek ut valószínűleg igen kifárasztotta.

Azonban jókedvűnek sem lehetett mondani, legalább is az idegesen rángatózó ajkak és összehúzott homlok ezt árulta el. Az ut meredekege daczára is könnyeden ment előre s minden mozdulatán, még azon is, midőn egy kiálló galyat letört vagy diszes ujdívat napernyőjével a földbe szurkált, bizonyos könnyedséges elegancia vonult át.

Lassan haladtak fölfelé. Ugy látszott, mintha a fiatal asszonynak valami különös mondanivalója lett volna, legalább is a gúnyosan összehúzó ajkcsokát ezt sejtették, azonban egy ily mosoly után hátra veté fejét, mintha mondta volna: „Hiába minden.”

A dél közelgett és a melegség folyton nagyobbodott. Az ut nem akart véget érni. A férfi, ki türelmesen tolt a kis kocsit, egy pillanatra megállt, hogy letörölje a homlokáról lepergő verejtéket.

— Ime a te kirándulásod élvezetei — szölt bosszusan a fiatal asszony, — előre tudhattad volna, hogy ilyen nagy meleg lesz.

A férfi, ki úgy látszik már meg volt szokva az ily természetű kifakadásokhoz, semmit sem felelt.

— Csak legalább azután kapnánk valami tisztességes ennivalót — folytatta a menyecske még élesebb hangon.

Majd kapunk sört meg valami hideg ételt — felelt nyugodtan a férfi.

— Igen, valami rossz sört. De miféle gondolat is ez, vasárnap kirándulni, a helyett hogy kényelmesen otthon ülünk, vagy valahol látogatásokat tennénk. De persze, te akartad így.

A férj semmit sem szölt és ez az asszonynak a legnagyobb büntetés volt. Az ingerkedés és a csufolódás erőtlennül hullottak vissza a stoikus nyugalom paizsáról. Eleinte a férfi csak azért volt engedékeny, mert úgy hitte, hogy egy elkényeztetett egyetlen leánynyal nem is lehetne másképp bánni, később pedig végkép gyökeret vert benne e nyugalom.

Végre mégis megszözlalt:

— Nem tehetek róla Irénkém, hogy nem nyaralunk tengeri fürdőben.

— Ez a te régi ellenvetésed. Ismerem már. Mintha csak azt akarnád mondani, hogy mért vettél feleségül.

— Nem úgy gondoltam édesem; csak tréfáltam.

— Mondhatom, hogy esetlen és rossz tréfa volt.

— De látod, egy ily nap ünnep a gyermekekre nézve. Látod Malvin menyire örvend és mily jól érzi magát. Bár csak nyári lakást tarthatnának, az volna csak jó neki, de ha nem lehet, legalább ily kirándulásokkal kell azt kipótolnunk.

— És éppen ezért rémségesen unatkozni, enni rossz ételeket és sétálni az erdőben, hol minden lépésnél mulató paraszttokra akadunk. Mondhatom, jeles egy élvezet.

A férfi nem felelt, de az asszony kérdés nélkül folytatta:

— Azután mit érünk azzal, ha Malvin szereti a természetet, ha jó hatással van rá ez a séta. Egy oly szegény lánynak, mint ő lesz, jobb ostobának és tapasztalatlan maradni, hogy ne vegye észre nyomorúságos állapotát.

A tápéi választás Simát valóságos mártírrá fujja föl. Első sorban is a függ. és 48-as párt kapitulál előtte, melynek központja nevében Babó Emil szegedvárosi orsz. képviselő kijelenti, hogy a párt Sima ellen nem küzd többé, mert „a választási elnök által elkövetett halatlan erőszakoskodásra és a legdurvább jog- és törvénysértésre, a politikai tisztességgel összeférhetetlen egyáltalán nem tartja, hogy az új 48-as párttal szemben ezuttal akár jelöltet állítson, akár pedig azon párt egységének megbontása végett a választási küzdelemben részt vegyen.“ Azt tehát elérte már a boldogtalan vál. elnök, hogy Sima — a ki bizonyosan meg lesz választva — mint nép szerű ember vonul a házba, a honnan mint nagyon unott alak ment ki. A „Szegedi Napló“ írja, hogy a tápéi kerületben huszárságot szállásoltak be az állítólagos igazgatóság miatt a polgárok házaiba. Most, a nagy munkaidőben ez meglehetősen kellemetlen a népnek. A csongrád megyei központi választmány e hó 17-iki ülésében fogja megállapítani az új választás határnapját. — Az ausztriai lapok még most is foglalkoznak a tápéi csinynyel. Így a „Grazer Tagespost“ vezércikkét ír róla és sajnos, úgy fogja föl az esetet, mint a nemzetiségi agitátorok panaszainak egyik bizonyítékát, a kik mindig azt állították, hogy Magyarországon minden törvénysértést megengednek a hatóságok maguknak.

Augusztus tizedike Párisban. Párisban augusztus tizedikének, a Tulleriák bevétele századik évfordulójának megünneplése nem volt oly fényes, mint rendezői remélték. Páris egészben véve nem sokat törődött az emléknappal és ha néhány radikális lap nem világított volna ki, úgy a belső városrészek lakossága egyáltalán nem vett volna róla tudomást. Másrészt azonban a posszibilisták és egyéb forradalmárok Charonneban, Bellevilleben és Batignollesban fáklyásmeneteket rendeztek. A Tivoli-Vauxhallban Henri Brisson képviselő és volt miniszterelnök beszédében kifejtette, hogy 1792 augusztus 10-ike a francia forradalomnak egyik legszebb napja, mert a nép azon a napon megértette, hogy az ország igazi ellenségei a király és a királyné voltak, kik a nép java ellen összeesküvéseket szöttek. Ugyanígy beszélt Charonneban Vaillant községtanácsos és volt kommunista, ki keserű szemrehányásokat tett a kormánynak a miatt, hogy a szép köztársasági ünnepről szándékosan megfeledkezett. A 11 ik

— Látod Irén, igazságtalan vagy; nem elkövetek-e mindent érted — a mit a mai kirándulás is bizonyít — vágott közbe a nő.

A férfi azonban erélyesen folytató:

S ha már házasságunk ellen van kifogásod, ám legyen nem segíthetünk rajta, de az nem szép, hogy gyermekeddel szemben is méltatlan vagy.

— Mit, gyermekem! Legalább fiu volna — szólt a mérges asszony.

— Vannak olyan emberek is, Irén, kiknek leányuk sincs — mondá tompa hangon a férj.

Elhallgattak mindketten. Nemsokára fölértek a dombra s csakhamar beértek egy szép kis oldaltra, mely egy jól gondozott falusi temetőbe vezetett.

A férj itt leült, hogy kipihenje magát. Malvin elment virágokat keresni, az asszony pedig bosszusan állt meg a sírok között. Egyszerre szemei egy síró emberpáron akadtak meg, kik éppen egy kis koporsó behatolásán fáradoztak.

Irén megrendülve nézte a zokogó parasztasszonyt és a durva férfit, kinek a megindulástól úgy reszketett a keze, hogy alig tartá az ásót.

Nézte, nézte, azután hirtelen gondolattól megragadtatva férjéhez sietett, könyes szemmel átölelte s megcsókolta annak keskeny sovány kezét — talán most először életében s remegő ajkai ezt susogták:

— Bocsnat!

Fordította: K. P.

arrondissementban, hol a Salle des Citronniers, Faubourg du Temple, volt a gyűlés színhelye, e választókerület képviselői, Floquet kamaraelnök és Lockroy, nem jelentek meg. Itt Gaillard polgár előadta augusztus tizedikének történetét és azt mondta, hogy a „negyedik“ osztály, melytől Franciaország üdve, a köztársaság jövője függ, egymaga készítette elő ezt a szép napot, mialatt a harmadik osztály a nemzetgyűlésben tanácskozott. Deverlay polgár, ki Floquet képviselőjében beszélt, gáncsolta a kormányt, mely képes volt e nap jelentőségét félreismerni, a „melyen az emberiség, új Lázárként, a sírból kiszállott.“ — Kellemetlenség csupán a köztársaság szobra előtt fordult elő, hol néhányan a háromszínű lobogó kibontása közben, a marseillaisét akarták elénekelni. Néhány rendőrügynök ezt megakarták akadályozni, miből szótka keletkezett, melynek folyamában a rendőrök két egyént erőszakoskodás miatt letartóztatták.

HIREK.

A király születés-napja.

(Nagybecskerekén.)

Ő Felségének, apostoli királyunknak születésnapját eddig még nem tapasztalt fényvel ülte meg Nagybecskerek város közönsége. A legelső magyar emberért: a királyért megült ünnepesség, éppen úgy dicséri a hatóságoknak mint a város közönségének lojális, szerető ragaszkodását, urunk királyunk fölkezt személye iránt.

A király születés napjának alkalmából rendezett ünnepélyes istentisztelet sorozatát, tegnap délután az izraelita templomban tartott isteni tisztelet nyitotta meg, melyen Rónay Jenő főispán vezetése alatt, az összes állami és városi hivatalok testületileg voltak képviselve, szintugy a magyar királyi honvéd és közshadaeregbeli tisztikar Straubert százados és Szerdics alezredes vezetése mellett. A színültig megtelt zsinagógában lefolyt isteni tiszteletnek olyan hamisítatlan magyar jellege volt, hogy csak a legnagyobb elismeréssel adózhatunk a hitközség hazafias intencziói iránt. A gyönyörű zsoltár- és karénekek után, az érdemes főrabbi pap fia tartotta meg az ünnepi szónoklatot, még pedig olyan zamatos magyar nyelven és olyan magvas szónoki képesség elárulásával, hogy a jelen volt intelligencia a legfeszültebb figyelemmel hallgatta meg a fiatal rabbit, kinek szimpatikus egyénisége nagyot nőtt e sikere óta. Majd Klein Mór dr. főrabbi tartott emelkedett szellemű imát az uralkodó-házért, első sorban természetesen a királyért, kinek dicsőséges uralkodását áldva, és közös anyánk: Magyarországért imádkozva, tetőfokra vitte a hallgatóság emelkedett hangulatát. Az istentiszteletet a „Hymnus“ kar-éneklése zárta be, mit a jelen voltak — a katonai tisztikarokkal együtt — fölállva hallgattak meg.

Ekkor már lobogó-diszben tarkállott a város és nemsokára kigyult a középületek és magán lakóházak ablakainak végtelen sorozata, és az est teljes kivilágításban, a hatalmasan földszített megyeháza előtt pedig fényárban találta a várost, a király születésnapjának előestéjén. Az utcákat zeneszavas sokadalom járta be, míg a begaparti tűzoltó-telepről mozsarak durrogása vegyült bele az estéli zajba.

Ma délelőtt 10 órakor a főtéri róm. kath. templomban fényes ünnepi istentisztelet

volt, melyen Schaffer Antal apát pontifikált a szokásos segédlettel. Az összes hivatal-testületek élén megjelent Rónay Jenő főispán is diszmagyarban. Ott láttuk még Hegedüs Miklós megyei főjegyzőt, Steinbach Antal kir. tanf. lügyelöt, Piukovics János, kir. ügyészt, Bakálovich Ágost központi főszolgabíró, stb. Az urak közül sokan diszmagyart viseltek. Jelen volt a magyar kir. honvéd és közös hadseregbeli tisztikar is. Az ünnepi mise alatt a helyben állomásozó honvédség egy diszszakasza adta meg pompás preczizitással a szokásos disz sortűzet.

A kora délelőtti órákban ünnepélyes istentisztelet volt még a református, aszerb és az ág. ev. templomokban is. Az elsőben Szalay József, az utóbbiban Jeszenszky tiszteletes urak tartottak szép ünnepi szónoklatokat.

— Szakáll Antal magyar Shakespeare-recitátor, ma esti 8 órakor tartja nagy érdeklődéssel várt előadását a kaszinó nagytermében. Szakáll ur e fölléptét melegen ajánljuk a közönség figyelmébe, mert körutjának betartása miatt csupán ez egy estén bocsáthatja művészetét a mi közönségünk rendelkezésére.

— Kánikula. A kánikula, miután több löfejjel megkésétt, ma ünnepélyesen bevonult, a mint lihegő polgártársak, a fürdőbe rohanó emberek, a boltokban a napernyők, a korcsnákban a fröccsök fogyása jelez. A kánikula bedühöngött a városba, fölélénkitve a melegről szóló összes éleceket, azokat is, a melyekre már a legöregebb emberek sem igen emlékeztek. Ma különben a legöregebb emberek ismét komoly kérdezősködéseknek voltak kitéve az időjárást illetőleg s szavahihető statisztika szerint százhuszonhét legöregebb ember jelentette ki, hogy rettenetes meleg van, a mit különben nélkülök is tudtak, de amely így, legöregebbek által jelentve ki, hatásában öregbedett. Egyébként a meleg megszüntetésére vonatkozólag írták meg róla ezt a pár sort is, régi újságról tapasztalat lévén az, hogyha esőről írunk, mire a nyomdában világosságot látnak a sorok, megszűnt az eső.

— „Volkzengeráj“ vette be magát ismét Nagybecskerekre, és ezuttal a Korona-szálló udvari helyiségében terjesztik azt a selejtes, vizenyős nemet-zsidó humort, melynek laposságát csak a cochoneriája mulja fölül. Igen természetes, hogy mind ezen közönséges dolgokhoz kevés köze van a magyar sajtónak, és mi is csupán azért tiszteljük meg őket e sorokkal, hogy az obszczen-kuplék ezen apostolainak a kvalifikálhatlan tapintatlanságát konstatáljuk. Van ugyanis a truppan valami három Rohmes ur, kik egy famózus trióban valamennyi nemzetnek a sajátságait dalolják meg, persze telivé Lipótvárosbeli szellemmel. És ezek a künsztlerék valami Bécsben gyártott kretén észjárásra valló verszetben emlékeznek meg a magyarokról is, és nagy hülyeségükben — valami tót dudu dallam mellett — mindössze azt tudják a magyar nemzet legfőbb sajátságaként nekünk szemtől-szembe elénekelni, hogy paprikát eszünk és csárdást tánczolunk. Ez az egész; ezek vagyunk mi magyarok Rohmes oraságék szerint. Mielőtt tollunkat erősen kiráznók e hitványság leírása után, figyelmeztetjük a rendőrséget, hogy a magyar közönség nem vállalkozhatik korcsmai botrányok elintézésére, nem pedig arra, hogy ezeket a magyarokról így gajdoló komédiásokat a pódiumról lekergesse. Ez a rendőrség dolga, melynek lehetne annyi érzéke, hogy e strófát törültesse akkor, mikor a leg-

gyomoremelyitobb extázissal éneklék — mi kor már az egész világ nációját kifigurázták, — hogy csak egy valami van, a világon és ez a... „mein lustiges, mein liebes Wien, mein Kaiserstadt, mein Wien.“ ... Ki az ördög kíváncsi itt Magyarországon arra, hogy volkzengerek mennyire bele vannak bolondulva abba a... Bécsebe?!

— **Pályázók az óvónőképzőbe.** Tegnap előtt járt le a határideje a h.-m.-vásárhelyi óvónőképző intézetbe való pályázatának es Tergina Gyula dr. előtti egy szobára való folyamodás halmozódott össze. Két-száz a kérvény érkezett be, úgy, hogy két új intézetet is meg lehetne tölteni a jelentkezőkkel, kik közt minden nemzetiségbeliek, oláhok, szerbek, németek és tótók is vannak. Torontálmegyéből összesen 15-en jelentkeztek a felvételre, a kiket, mint értesülünk, Steinbach Antal kir. tanácsos, tanfelügyelő, mind ajánlott. A folyamodók közül legtöbben polgári vagy felsőbb leányiskolát végeztek és a fizetésekre is kellő számmal jelentkeztek pályázók, ugyancsak a második évfolyamra is. A tanfelügyelő még a mai nap folyamán fölterjesztette az óriási akta-balmazt a közoktatásügyi miniszteriumhoz, a hol szintén sürgősen intézik el a folyamodásokat. Hiszen ma holnap már az előadások kezdődnek az új h.-m.-vásárhelyi óvónőképzőben.

— **Magyarosodó tűzoltó egyletek.** Temesvárról írják lapunknak, hogy Lippán a vasárnap lefolyt tűzoltó egyleti jubileumon Várady Ferencz országos tűzoltó főpap nagyhatású pohárköszöntőben felszólította az ünnepélyen jelenlevő temesmegyei tűzoltó egyleteket, hogy a kommandó ezután nem német, hanem magyar legyen. A temesmegyei tűzoltók, a gyönyörű díkció hatása alatt felesküdték, hogy ezután magyarul vezénylenek.

— **Zendülés Lieblingen.** Lieblingről írják a „Tem. Ztg.“-nak: A szombatról vasárnapra menő éjjel ellopták a lieblingi vendéglőben alkalmazott cseléd ruháit. Ugyanazon éjjelen a vendéglő előtt vukovai emberek tanyáztak és mivel a vendéglő helyiségei nyitva voltak, ezekre az emberekre esett a tolvajlás gyanúja. A károalt cseléd jelentést tett a csendőrségnél és ki is fejezte ezt a gyanúját. Midőn tehát a vukovai emberek vasárnap délelőtt megakarták visszatértek, két csendőr meg akarta vizsgálni a kocsiakat, ezt azonban März Konrad községi esküdt és néhány lieblingi lakos meg akarta akadályozni. Erre Józsa a csendőrszereparancsnok öt csendőrral a helyszínére ment, mire mintegy százötven főnyi tömeg verődött össze és a csendőrség ellen tenyegető állást foglalt. Józsa őrsvezető erre néhány zajongót, köztük März esküdtet is, letartóztatta, mire a zavargás még nagyobb lett. Schäffer községi bírósági közben szintén megjelent és a letartóztatottaknak azonnali szabadlábra helyezését követelte, de ezt a csendőrség megtagadta. — A bírósági Csakovára ment a főszolgabírói hivatalhoz, hogy a letartóztatottaknak kiengedését eszközölje, de hasztalan járt oda. A zavargás ezalatt egyre fenyegetőbb jellegűt öltött, annyira, hogy az őrsparancsnok Szegedre orvosi táviratozott, a minek következménye az lett, hogy éjjeli 11 órakor egy tisz és 15 ember, majd Dettáról és Gattajáról 5 és Csakováról további 10 ember érkezett a községbe. Verseczről pedig szintén egy tisz és egy tiszthelyettes jelent meg. Megérkezett továbbá Somogyi járási főszolgabíró is a községbe, a ki a bírót azonnal felfüggesztette állásától. A rend erre helyreállott. A vizsgálat folyamatban van.

— **Emberirtó gép.** Gurahoncz arad megyei községben borzalmas szerencsétlenség történt. Brán Adrián több társával a csoment-gyárban a zuzó hengereknél volt beosztva. Szombaton délután 2 órakor a

kasban levő földre lépett, hogy önsúlyával az ott levő földmennyiséget a hengerek közé szorítsa. Gondatlanságát drágán fizette meg. A hengerek ballábánál kapták és folytonosan tovább húzták befele, míg azt végighúzták oly erővel, hogy lábsontja is kiszaladt a gerincecsuklóból, iszonyuan összeroncólva került vissza. A kétségbeesett jajgatás megfagyasztotta a munkások véréit. Mikor a gép kiadta az összeráncolt hústömegt, alig volt már benne élet. Mind a mellett beszállították az aradi közkörházba, hol azonban alig egy pár óra múlva iszonyu kínok közt kiadta lelkét.

— **Egy ártézi kut veszedelme.** A debreczenieknek is sok bajuk van ártézi kutjukkal. Már emberemlékezet óta sóvárogtak egy ártézi kut után, s a legvérmesebb reményekkel látott hozzá a város egy ártézi kut furatásához. Évekig folyt a munka, de csak lassan haladt lefelé a drága furógép. A kemény föld mostoha maradt: egy csep viz sem szivárgott ki az ezrek árán; sőt most, mikor a furatási költség már százezer forintot emelkedett, a furógép beletört a kutba és is a debreczeniek ártézi viz nélkül maradnak. Hogy a veszett fejszének a nyele megmaradjon, tudósítónk távirata szerint, szivattyus kuttá alakítják a drága kutat.

— **Felrobbant tűzijátékszerek.** A pán-csovai „Hatarör“ írja: Kedden, f. hó 9-én nagy dördülés rázkodtatta meg a levegőt és a házakat a kis piacon. Sűrű füstgomoly emelkedett ki a Konstantin fele házból és apróbb pattogások, melyek tűzijátékre emlékeztettek, követték azt. — A Konstantin fele ház udvari részében lakik Ziffermayer József esztergályos, a ki rakéták készítésével is foglalkozik. Mondott napon is több megrendelést készített el, mikor az egyik rakéta, még eddig ki nem puhatott okból, meggyuladt és felrobbant, ettől aztán tüzet fogott a többi is. A robbanás az egyik oldalról nyitott előrészén a lakásnak történt. A menyezett alatt kis polcon volt egy ládika, a melyben nagyobb mennyiségű robbanó anyag volt, ez is tüzet fogott, robbanásakor azonban leesett és így a menyezeten nagyobb kárt nem tett. Lenn aztán működött a légi utra szánt rakéták tömege s egyes tárgyak meg is gyulladtak tőle. A rakétákkal foglalkozkodó inas: Berdon Károly hátán három helyen súlyos égési sebeket szenvedett, az égő inget úgy kellett letépnie róla. A szegény fiu az első enyhítést Radda gyógyszerárban kapta, a honnan a városi kórházba lett szállítva. Ziffermayer közvetlen a robbanás előtt egy vevőjével a műhelybe távozott. A robbanásra elősietve, karján és lábán szintén égési sebeket szenvedett.

— **Nagystilü szélhámost fogtak el** közlebb Brüsszelben, a kinek politikai és társadalmi előkelőségeket is sikerült félrevezetni. Erről a nagyszabású iparlovagról most a következő részleteket írják: Junius vége felé egy fiatal spanyol érkezett Brüsszelbe, a ki dr. gróf Das név alatt lépett fel s a spanyol regenskirálynő udvari orvosának mondta magát, a kit a spanyol kormány a brüsszeli antropologiai kongresszusra küldött ki. Az állítólagos gróf orvos, a ki egy fiatal hölgy társaságában érkezett meg, megérkezése után rögtön a spanyol nagykövetségre hajtatott, a hol kitüntető szívélyességgel fogadták. A spanyol nagykövet, D'Aqueru marquis, maga ajánlkozott ciziczeronejával és ez kalauzolta a belga fővároson keresztül, megmutatva neki a város nevezetességeit. A nagykövet a belga miniszterelnöknek s több kiváló állású embernek is bemutatatta. Das gróf Brüsszelből Ostendébe utazott a fiatal hölgygel, a kit feleségének mondott és itt a spanyol követség közbenjárásra azt is ki tudta vinni, hogy a belga király egy óráig tartó kihallgatáson fogadta. A nagystilü iparlovag Ostendéből Spaaba folytatta útját és itt is folyton a társadalom legkiválóbb előkelőségeivel érintkezett. Ekkor hirtelen kitűdött, hogy a spanyol regenskirálynő állítólagos

orvosa minden szállóban, a melyet jelenlétével szerencsétlenné, elfelejtette kiegyenlíteni a számláját, sőt Cordeinous brüsszeli szállótulajdonostól pár száz frankot vett kölcsön az alatt az ürügy alatt, hogy Ostendében ellopták a tárczáját. A rendőrségnek most feltűnt az előkelő idegen viselkedése és ekkor kitűnt, hogy az állítólagos Das gróf a legvakmerőbb szélhámosok fajtájából való. A „gróft“ és „grófnét“ elfogták s a rendőrség megindította a nyomozást, hogy kiderítse a szédelő igazi nevét és állását, melyet ez nem akar megmondani. Az elfogottnál a spanyol regenskirálynőnek az arcképet találtak a következő felirattal: „Drága udvari orvosomnak, Das grófnak.“ Bizonyos azonban, hogy a királynő aláírása hamisítva van, mert Das gróf maga beismeri, hogy ő nem orvosa a spanyol királynőnek.

— **Eladó katona-csuklyák.** Győrött most 28.000 régi kausuk katona-csuklyát készült eladni az ottani katonai parancsnokság. Az ötödik hadtest kerületében van ez a sok kausuk csuklya, melynek darabja a katonaságnak 81.5 krajczárba került. Most természetesen rendkívül le fog szállani az árak, úgy, hogy eladás esetén 18–20 krba kerül darabja, de így kicsinyben nem arusítják el. Talán akad vállalkozó, a ki ezeket a katonaságtól levett csuklyákat mind megveszi s azután kitalál valami új divatot, hogy ismét drága pénzen elárulhassa.

— **Lótenyésztők gazdák figyelmébe.** A pest pilis solt vármegyei gazdasági egyesülettől a következő felhívást vettük: Felhívás a lótenyésztő gazdaközönséghez! Vármegye gazdasági egyesületünk a vármegyei gazdaközönség érdekében egy nagy fontosságú terv megvalósításán fáradozik. Egyesületünk Kalocsán évről-évre nagyobb szabású, országos jellegű lóvásárt óhajt szervezni azon célból, hogy a tenyésztők és vevők között, a mennyire lehet közvetítők mellözésével, egyenes összeköttetés létesíttessék; másrészt ezen vásár rendezése által a vármegyei gazdasági egyesület a vármegye területén egy alkalmas és biztos piacot kíván teremteni, melyen a katonai lóvásárló bizottságok a hadsereg összes fegyvernemei és csikó-telepei részére a szükséges anyag egy részét egyenesen a tenyésztőktől szerezhetik be, hogy úgy a vevő, mint a tenyésztők részére az első kézből való eladás és vétel előnyeit biztosítsa. Egyesületünk ugyanis gyakorlatilag fogván fel rendeltetését, nem csak azon buzgólkodik, hogy a lótenyésztőket szakszerű tanácsok s jutalmak által a jobb tenyésztésre ösztönözze, de piacot is kíván teremteni, melyen a tenyésztők illendő áron értékesíthetnék állataikat, fáradságukért tisztességes haszonban is részesüljenek. A vásár és versenyek ügyében a legkészségesebben ad felvilágosítást ifj. Földváry Mihály főszolgabíró Kalocsán s egyesületünk titkári hivatala Budapestten (Vármegyei ház.) Hazafiúi üdvözléssel. A pestvármegyei gazdasági egyesület lótenyésztési szakosztálya. Teleky József gróf elnök, Serföző Géza, titkár.

Irodalom és művészet.

* „Magyar Géniusz“. Alig keletkezett még Magyarországon irodalmi vállalat, mely oly rövid idő alatt, alig egy féle évi fennállása után, a művelt közönség bizalmát és pártolását kiérdemelte volna, mint a „Magyar Géniusz“. Egy fél év után a „Magyar Géniusz“ már páratlan sikerekre hivatkozhatik, s valósággal új lendületet adott művészi és irodalmi életünknek, mert hisz leg-hirnevesebb íróink és művészeink siettek a „Magyar Géniusz“-nak rendelkezésére bocsátani munkáik legjavát, s az eddig megjelent 32 szám egész tárháza a szebbnél szebb, s művészi kivitelben bemutatott képeknek, melyek érdekesekek, s művészi becsülettel bírják, vagy tanulságosak a szerint, a mint az események felszínre vetettek egy-

egy aktualitást. Egész tárháza az írók becses munkáinak, s ha itt nem közlünk névsort, csak azért történik, mert alig van számottevő magyar író, a kinek nevet ide nem kellene nyomtatnunk. A közönségnek alkalma volt tapasztalni, hogy a „Magyar Génius” miként emelkedett számról-számra fényben, pompában, külsőleg és tartalmilag. Ez a folytonos emelkedés jellemzi a „Magyar Génius”-t, melynek hasábjain csaknem kizárólag eredeti magyar dolgozatokkal találkozunk az olvasók, s melynek minden számában kivétel nélkül találunk egy-egy nagyértékű munkát Dóczy Lajosnak, a nagynevű költőnek tollából. Kiemeljük ezt különösen azért, mert Dóczy Lajos kizárólag csakis a „Magyar Génius”-nak ír, már pedig e hirneves költőnek minden megszólalása egy-egy eseményszámba megy. Még csak azt jegyezzük meg, hogy a „Magyar Génius” versenyképes a hasonló külföldi vállalatokkal, s e mellett olyan minden ízében magyar szépirodalmi lap, mely minden művelt család asztalán önérettel foglalhat helyet. A „Magyar Génius” előfizetési ára: egész évre 10 frt, félévre 5 frt, negyedévre 2 frt 50 kr. A „Magyar Génius” szerkesztősége és kiadóhivatala.

Táviratok.

A király születésnapja.

Budapest, augusztus 18. (A „Torontál” eredeti távirata.) A király Ő Felsege születésnapját az idén országszerte különös fenynyel ünnepelték meg. Így:

Pozsonyban tegnap, a születésnap előestéjén 24 ágyulövessel adták jeit arra, hogy az ünnepély megkezdődött. Ezután a katonazenekarok járták be a város utcáit.

Temesvárott a város közönsége nagy kivilágítást rendezett. A katonazenekarok itt is bejárták a város utcáit, melyen nagy tömeg hullámozott alá és fel.

A fővárosban ma a budavári helyőrségi kápolnában nagy diszistentisztelet tartatott, melyen Vaszary Kolos hercegprímás pontifikált. Az ünnepélyesség hatását nagyban emelte a koruson a pécsi dalárda szabatos és precíz éneke.

Leégett faraktár.

Budapest, aug. 18. (A „Torontál” eredeti távirata.) A nyugati pályaudvarban tegnap a vasuti faraktár kigyuladt és leégett. A faraktár egy fővárosi kereskedő tulajdonát képezte. A tűznél Lukács Bela kereskedelmi miniszter is jelen volt.

Vesztett kutya a fővárosban.

Budapest, aug. 18. (A „Torontál” eredeti távirata.) Tegnap este 6 órakor a Margitrakparton az ott játszó gyerekek közé rontott egy kutya s egyik fiút összeharapdált. A kutya, melyen a vesztettség határozott jelei mutatkoztak, még két embert összeharapott. Ekkor üldözöbe vették, mi közben ismét két munkást mart meg. A rendőrség estig nem tudta a dühös kutyát elfogni. Legutóbb a vigadóterén látták.

A horvát felirati vita.

Budapest, aug. 18. (A „Torontál” eredeti távirata.) Zágrábból sürgönyzik, hogy a felirati vita ma véget ért. Starcevicék támadásait a bán egy fényes beszédben verte vissza. Maga az öreg Starcevic

is oly gyöngé beszédet tartott, hogy teljesen hatás nélküli volt. Igen élénk érdeklődés nyilvánul az iránt, hogy kik küldetnek a budapesti parlamentbe.

Az Emke kirandulása.

Budapest, aug. 18. (A „Torontál” eredeti távirata.) Sepsiszentgyörgyről jelentik: Az „Erdélyi Közüvelődési Egylet” kirandulása Málnáson szépen sikerült Pótsa főispán vezetése alatt. A társaság diszebedet adott s azután Tusnádra ment.

Válság Szerbiában.

Budapest, aug. 18. (A „Torontál” eredeti távirata.) Belgrádból jelentik: Risztics és a kabinet közt immár a legélesebb surlódások támadtak. Risztics harmadik regensnek Bogicsevicset vagy pedig Gruics volt párisi nagykövetet akarja, nem akar beleegyezni a skuptina összehívásába se, míg a kabinet ez ő két jelöltjének egyikét el nem fogadja. A hadügyminiszter és belügyminiszter lemondása nem egyéb, mint Risztics cselszövénye, a ki ez által akarja Pasicsot lemondásra kényszeríteni. Azt hiszik, hogy Gruics Száva tábornokot, vagy Milosavljevics belügyminisztert fogja megbízni a kabinet-alakítással s csak ha ez nem sikerülne, kéri föl újból Pasicsot. Más körök azonban úgy vélekednek, hogy Risztics nem mereszli megtenni azt a vakmerő kísérletet, hogy egy tisztán oroszbarát kabinetet hívjon egybe. Pasics a radikálisok nagy bizottságát táviratilag egybehívta. Az itteni lapok közül egyiknek sincs tudomása a miniszterválságról.

A bolgár fejedelem tószója.

Budapest, augusztus 18. (A „Torontál” eredeti távirata.) Szófiából sürgönyzik: Ferdinánd bolgár fejedelem kormányra lépésének évfordulója alkalmából tartott diszebeden felköszöntőt mondott, melyben kiemelte barátságos fogadtatását Anglia részéről s hangsúlyozta a szellemi támogatást irányadó politikai körök részéről. Beszédét így fejezte be: „Nem kevésbbé boldognak érzem magam azon jóakarattal folytán, melyet szuzerénem udvara népem és nevezetesen első miniszterem iránt tanúsított. Utóbbinak ez alkalommal kifejezem elismerésemet a kormányügyek vezetéseért. Három havi távollét után, uraim, poharamat szeretett népünk boldogságára, üdvére emelem! Éljen Bulgária!”

A kolera.

Budapest, aug. 18. (A „Torontál” eredeti távirata.) Pétervárról távirják: Hivatalos jelentés szerint tegnap itt 70 újabb koleraeset fordult elő.

Újabb rém Bakuban.

Budapest, aug. 18. (A „Torontál” eredeti távirata.) Pétervári hírek szerint Bakuban nemcsak a kolera, hanem a fekete himlő is dühöng.

Egy felszabadult város jubileuma.

Budapest, augusztus 18. (A „Torontál” eredeti távirata.) Belgrádból jelentik: Holnap ünneplik Szlankamén török iga alól való felszabadulásának 200-ik évfordulóját. Az ünnepély szoborleplezéssel, katonai és polgári parádéval lesz egybekapcsolva. Mivel Szlankaménél 7000 szerb harczott, elhatározták belgrádi előkelő szerbek, hogy a szobrot megkoszorúzzák és külön hajóval 130 szerb a belgrádi dalárdával holnap Szlankaménbe indul.

Nagy szerencsétlenség Berlinben

Budapest, augusztus 18. (A „Torontál” eredeti távirata.) Berlinből távirják: A múlt éjjel egy házban a petróleumlámpa felrobbanása folytán nagy tűz támadt. Egy gyermek elégett, egy fiatal ember a halállal vívódik s még ketten szenvedtek súlyos égési sebeket.

Sztrajkoló vasutasok.

Budapest, aug. 18. (A „Torontál” eredeti távirata.) New Yorkból jelentik: A New York Central vasut, a buffalo-rochesteri és buffalo-pittsburgi vasutak váltóörei csatlakoztak a sztrajkoló vasuti váltóörökhöz Oliver-Spring környék bányászai dynamitot raktak a sinek alá, hogy megakadályozzák a Buffalóba rendelt katonaság odaérkezését. A katonaság ennek következtében gyalog fogja megtenni útját a hegyeken keresztül. A bányamunkások egy személyvonatot feltartóztattak. Minden vasut, mely Buffalót érinti, beszünteti a forgalmat.

A budapesti gabnatőzsdéről.

Budapest, aug. 18. (A „Torontál” eredeti távirata.)
Határidő üzlet:
Buza őszre 7.53—55.
Buza tavaszra 7.94—96.
Tengeri szept.—okt. 5.02—04.
Tengeri máj. jun. 5.33—35.
Zab őszre 5.57—59.
Káp. repeze 11.10—20.

REGÉNY-CSARNOK.

Egy csúnya asszony története.

(Eredeti regény egy kötetben.)

— A „Torontál” számára írta: —

Törös Tivadár.

(28-ik folytatás.)

Arra emlékezünk, hogy Nyikuláj éppen abban a perczen zavarta meg Derseit a tejérvölgyi szállodában, mikor ez a csinos Ninával már megegyezett, hogy gazdasszonyának viszi birtokaira. A hogy a szobaleány kiment, Dersei rögtön vállatára fogta Nyikuláját.

— Hogy érkezél ide?

— Gyalog is, vasuton is, tekintetes kapitány ur! A hogy a kassza engedte.

— De hát mit akarsz és miért jössz ilyen későn én hozzám?

— Hjjaj, az nagy dolog! Engedje meg kapitány ur, hogy elmondjam.

— Na, beszélj Nyikuláj, — szólott érdeklődve a kapitány — és visszadölt a pamlagra.

— Hát bizony, instálom, én úgy gondoltam, hogy ha János gazda azt mondja, hogy Dersei kapitány ur Zomorát keresi Fejérvölgyön, akkor nálam nélkül nem kapja meg. Ha nem kapja meg, akkor szomorú lesz ő is, Rózika kisasszony is, János gazda is, még Márta asszony is! Mind szomorúak lesznek! Én pedig azt nem akarom. Én ismerem a Zomorát; el-

jöttem ide és — szolt halkabban a derék szolga — már láttam is.

— Láttad Zomorát?! — kiáltá a pam-lagról fölgorva a kapitány.

— Láttam. Az előbb. Alig egy pár órája. — Instálom, kapitány ur, ugy szerettem volna kiabálni, hogy fogják meg! Ez egy zsvány! De féltem, hogy elrontok mindent. Azért hát ide jöttem a kapitány urhoz... és ne tessék haragudni...

Dersei elérékenyvedve szorított kezét a derék darabonttal, és megvédélve őt, megbeszéltek a holnapi teendőket.

Másnap csakugyan hajszolták Zomorát, de hasztalan. Este aztán kiment Dersei az indóházhoz, hogy a Várnay jöttét bevarja és ekkor fogták le és tömték be a száját s az ütéstől elaléltan hurczolták el ismeretlen helyre.

Szegény Nyikuláj hasztalan várta egész éjjel Ninával együtt. Együtt sirtak-rittak, a mint az ismeretlen veszedelmet elképzelték, de tenni még másnap se tudtak semmit. mig végre jelentést tettek a rendőrségnél, hogy egy vendég gyanus körülmények között eltűnt a városból. A jó Nyikuláj erre, — bizva a mikolai szent szűzben, a ki még nem hagyott el senkit és kis pénzcskéjében — ott maradt Fejérvölgyön és egész napon át a rendőrségi épület körül forgolódott, ólalkodott, hogy szükség esetén kéznél legyen segíteni a kapitány föltalálására.

*

Fegyvernek ezalatt sebláz nélkül ugyan, de nehéz betegen feküdt. Egy hét mulva teljes erővel kezdett javulni és orvosbarátai megengedték, hogy látogatásokat lehessen nála tenni.

Egy délelőtt Fegyvernek éppen először vette kezébe az egy hétig nem olvasott lapokat, midőn az előszobában tartózkodó szolga egy névjegygyel jött be.

A Fegyvernek sápadt arcát mély pirborította el s szemei csodálatosan fénylettek. Szótlanul intett a szolganak, hogy bocssássa be az illetőt. Egy magas termetű, sötét ruhájú nő lépett be a szobába, ki ahogy a szolga kiment, letépte arczáról a sűrű fekete fátyolt és odarohanva az ágyhoz, gyöngéden Fegyvernek fölé hajolt s lázas hangon ismétlé többször:

— Hogy van, hogy van, édes barátom?

A „csunya asszony“ volt, Adél.

Fegyvernek ajkaihoz emelte mind a két kezét s forrón, hosszasan csókolgatta, mig bensejében a szenvedély olyan erővel kergette a vérét, hogy sebe élesen fájni kezdett és gyöngén fölszisszent.

— Ah, én ügyetlen, — szolt mintegy magához beszélve Adél, — fájdalomt okoztam?

— Nem, nem, drága Adél, — mondá halkán Fegyvernek, — hiszen eltudnék feledni most mindent ennyi jószág előtt. És újra ajkaihoz emelte az Adél kezét, miközben suttogá: Köszönöm, köszönöm... Meg fogom érdemelni.

Adél csakhamar az ágy előtti zsölyébe ült, és fejét a Fegyvernek kinyújtott karjára hajtva, szótlanul nézte annak arcát, olykor gyöngéden érintve hozzá a magáét.

Fegyvernekyn most valóban a láz vett némileg erőt, de eltitkolta ugy a hogy birta és igyekezett a drága nő jelenlétének mámorító hatását a mennyire csak lehetett öntudatosan érezni.

A mint így néhány perczig az igaz, mélyen érző szerelem verőfénye vette körül őket, nesztelenül megnyitá az ajtó, és a küszöbön Margit jelent meg.

Adél egy pillanatra, kissé zavartan öcsüdt föl, majd fölállva gyorsan — mint a ki határozott, — Margithoz sietett és szó nélkül ölelte át.

Olyan különös — fájó és mégis bizonyos tekintetben megnyugtató — érzést keltett mind a két leányban a találkozás. Margit tudta, hogy milyen önfeláldozással szereti Fegyvernekét Adél s elgondolva, hogy a szerkesztő és a Dengelegi közt fennálló viszony mennyi önmegtagadást kívánó akadályt gördít szerelmük elé, egy pillanatil sem tudott megütközni azon, hogy Adél ott találta. Adél pedig Margitban Dengeleginek egy újabb áldozatát látta s bár töle távol volt a gondolat is, hogy Margit iránt ugy tudott volna érezni mint Dengelegi, mégis jól esett, hogy megjött az alkalom midőn Margitnak megmutathatja, mennyire szánja, szereti...

Ilyen érzelmek közt tartotta a két leány átölelve egymást sokáig.

Margit látogatását, természetesen a rokonszenven kívül a hála vezette, a hála mit Fegyvernek iránt érzett, ki olyan önfeláldozásánál igyekezett Károly utjából előállítani Dengelegit. Mikor először hallotta apárhaj kimenetelének hírért szinte sokallotta az áldozat nagyságát, mit a szerkesztő érték hozott. Vádolta magában Károlyt is, hogy miért hatott ennyire Fegyvernekre a ki elvégre is idegen volt előttük, és sem több, sem kevesebb nem kötötte őt hozzájuk, mint bármelyik másik két embert, kik azelőtt sohse látták egymást. Azzal — a hir első hallatára tisztában volt — hogy névjegyét küldi Fegyverneknek egy pár meleg részvételteljes szó kíséretében. De a hogy ez megtörtént kevésnek találta. Érezte, hogy Fegyvernek többet érdemel meg az ilyen szokásos formalitásnál, és végre elhatározta, hogy meglátogatja Fegyvernekét. Az öreg Kolbayné nem tudott az egészről semmit és Margit titokban tette meg ezt a lépést, melynek éle csakis Dengelegi ellen lehetett intézve.

A párhaj, az Adél neve alatt, Dengelegiért történt meg, és így Margit — ha a részvét mellett gyűlölt valakit — most csakis Dengelegit gyűlölhette.

Jobban, erősebben mint bármikor. Különben is előtte ismeretlen volt egy olyan jellem, mint a Dengelegi, a ki látva, hogy Margit ifjuságának egész szenvedélyével szereti Károlyt s mégis a többszörös visszautasítás daczára se szünt meg kéréseivel ostromolni az öreg Kolbayné, hogy a Margit kezéhez jusson. És ez a makacs tolakodás annál érthetlenebb volt Margit előtt, minél kevésbbé volt sejtelve arról, hogy miért akarja Dengelegi minden áron nevévé tenni. E szörnyű titokról sejtelve sem volt a városon senkinek. A Márton tudta azt egyedül Dengelegivel...

A két leányt a hosszasan tartott ölekezés, mintha elválhatlan barátokká tette volna, olyan nyugodt és szinte játszi kedélyhangulatban közeledtek a Fegyvernek ágyához.

Margit meleg bensőséggel szorított kezét Fegyvernekével, kinek szemeiben gyöngé könyezés támadt.

Az ilyen tiszta lelkek szeretete rendkívül meghatja az embert. (Folyt. kőv.)

VASUTI MENETREND.

Ervényes 1892 május 1-től.

Menetrend a Nagykikinda—nbecskerekéi vasutvonalon

		3512	3514	3502
		v. v.	v. v.	sz. v.
		I. II. III. osztály		
Nagy-Kikinda—Nagy-Becskek.		6.30	8.25	2.35
	Budapest ind.	9.50	11.20	4.00
	Temesvár "	3.05	4.05	7.20
Nagy-Kikinda	"	4.09	4.45	8.04
Karlova	"	4.28	4.57	8.19
Beodra	"	5.35	5.36	9.02
Török-Becse—Aracs	"	6.05	5.56	9.22
Kumán	"	6.40	6.15	9.42
Melencze	"	7.09	6.34	10.31
Ellemér	"	7.33	6.51	10.15
Nagy-Becskek	érk.			

		3501	3511	3513
		sz. v.	v. v.	v. v.
		I. II. III. osztály		
Nagy-Becskek—Nagy-Kikinda.		5.50	12.00	7.20
	ind.	6.08	12.21	7.41
Nagy-Becskek	"	6.30	12.51	8.15
Ellemér	"	6.46	1.11	8.37
Melencze	"	7.11	1.49	9.19
Kumán	"	7.45	2.29	10.04
Török-Becse—Aracs	"	7.56	2.42	10.32
Beodra	"	8.35	3.30	11.13
Karlova	érk.	—	5.20	4.24
Nagy-Kikinda	"	1.20	—	8.15
	Budapest "			

Menetrend a Torontáli helyi érdekű vasutak vonalain

		3643*	3602	3612
		v. v.	sz. v.	v. v.
		I. II. III. o.		
Versecz—Nagy-Becskek.		—	—	12.00
	Temesvár ind.	5.50	2.20	—
Versecz	"	5.57	2.25	—
Versecz-Rét	"	6.03	2.32	—
*Temes-Paulis	"	6.11	2.42	—
Bethlen-Tanya	"	6.22	2.55	—
*Szivattyutelep	"	6.29	3.04	—
*London-Tanya	"	6.37	3.18	—
Nagy-Margita	"	6.49	3.25	—
Zichyfalva	"	7.01	3.40	—
Györgyháza	"	7.16	3.57	—
Szécsénfalva	"	7.24	4.07	—
O-Lécz	"	7.33	4.19	—
Kanak	"	7.49	4.38	—
Bóka	"	8.00	4.52	—
Szécsány	érk.	—	—	—
	Párdány l. alul.	4.01	8.10	5.07
Szécsány	ind.	4.27	8.24	5.24
Szárcsa	"	4.41	8.37	5.37
*Lajosmajor	"	4.50	8.43	5.46
Pusztá-Kenderes	"	5.01	8.51	5.57
Lázárföld	"	5.32	9.15	6.31
Nagy-Becskek—Bégapart	"	—	—	6.35
Nagy-Becskek	érk.	—	—	—

		3601	3611
		sz. v.	v. v.
		1., 2., 3. o.	
Nagy-Becskek—Versecz.		8.15	—
Nagy-Becskek	ind.	8.22	5.25
Nagy-Becskek—Bégapart	"	8.50	5.58
Lázárföld	"	8.56	6.06
Pusztá-Kenderes	"	9.2	6.14
*Lajosmajor	"	9.16	6.30
Szárcsa	"	9.29	6.43
Szécsány	érk.	9.44	7.00
Szécsány	ind.	9.57	7.15
Bóka	"	10.14	7.35
Kanak	"	10.28	7.46
O-Lécz	"	10.32	7.58
Szécsénfalva—Ráros—Istvánvölgy	"	10.43	8.10
Györgyháza	"	10.54	8.27
Zichyfalva	"	11.09	8.43
Nagy-Margita	"	11.18	8.52
*London-Tanya	"	11.26	9.01
*Szivattyutelep	"	11.39	9.15
Bethlen-Tanya	"	11.47	9.25
*Temes-Paulis	"	11.55	9.33
Versecz-Rét	"	11.59	9.37
Versecz	érk.	—	—
	Temesvár "	3.16	—

		3702	3712
		v. v.	v. v.
		II. III. o.	
Szécsány—Párdány.		9.34	7.05
Szécsány	ind.	9.56	7.32
Módos	"	10.07	7.44
*Fény	"	10.18	7.56
Párdány	érk.	—	—

		3713	3711
		v. v.	v. v.
		II. III. o.	
Párdány—Szécsány.		7.00	3.50
Párdány	ind.	7.13	4.03
*Fény	"	7.27	4.18
Módos	"	7.50	4.41
Szécsány	érk.	—	—

Az éjjeli órák — esti 6 órától fogva reggeli 5 óra 59 perczig — a perczek számjegyeinek aláhúzása által (6.00—5.59) vannak megjelölve.

A *-gal jelzett állomásokon a vonat csak feltételelten fel- vagy leszállás végett áll meg.

Dr. Brájjer Lajos fel. szerk. távollétében a szerkesztésért felelős: Jurkovic Aladár, főmunkatára.

H i r d e t é s e k.

6247. kig. sz. 1892. (385-3.2)

Pályázati hirdetés.

Az üresedésben lévő csentai közsegi orvosi állásra ezennel pályázat nyittatik. Ezen állással 800 frt évi fizetés, 20 kr. nappali és 40 kr. éjjeli látogatási díj, valamint szabad lakás élvezete van egybekötve.

Felhivatnak mindazok, a kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy elméleti képzettségüket igazoló okmányokkal felszerelve kérvényüket az antalfalvai járás főszolgabírói hivatalhoz f. évi szeptember hó 5-ig küldjék be.

A választás f. évi szeptember hó 7-én fog Csenta községében megejteni.

Antalfalva, 1892. évi augusztus 6.

Jablonsky,
főbíró.

A nagy csillagászati világ-óra

kiállítása

1. évi augusztus hó 13-án (szombaton)

a községi iskola földszinti helyiségeiben

(375-4)

lett megnyitva.

Előadások: Délelőtt 10 és 11 órakor. Délután 3, 4, 5 és 6 órakor.

Belépti díj: I. hely 30 kr. II. hely 20 kr.

Gyerekek és katonák örmestertől lefelé felét fizetik.

3109. ki. sz. 1892.

(386-1.1)

Körözési iv.

Reinhardt József ivándai lakos József nevű fia folyó évi július hó 31-én ismeretlen helyre eltávozott és azóta vissza nem tért.

Személyleírása a következő:

Születési éve: 1877.

Vallása: róm. kath.

Termete: korához képest magas.

Arcza: gömbölyű.

Szeme: kék.

Szemöldöke: barna.

Orra: rendes.

Szája: rendes.

Haja: Szőke.

Felkéretnek az összes hatóságok, hogy fenntevettnak tartozkodási helyét kipuhatolni és feltalálása esetén alólirott hivatalt értesíteni sziveskedjenek.

Párdány, 1892. évi augusztus hó 11-én.

Hertelendy,
főbíró.

2912. kg. sz. 1892.

Pályázat.

Bega-Szt-György községben, a község állatorvosi állás betöltendő lévén, a választás eszközésére határidőül folyó évi augusztus hó 30-án délután 3 órája Bega-Szent-György községében ki-tűzetik.

Évi fizetés 300 frt, egyes lakosok érdekében teljesítendő működésért nappal 10 kr. és éjjel 20 kr. látogatási díj szedhető.

Az állatorvos köteles a heti- és országos vásáron, mint szakközeg díjtalanul közreműködni, azonkívül az 1881. évi VII. törvényezikk alapján megillető teendőket ingyen végrehajtani.

A pályázók, a kik a magyar, német és szerb nyelvet szóval, előbbi kettőt még írásban is bírják, felhivatnak, hogy kellően felszerelt folyamodványaikat folyó évi augusztus hó 28-ig alólirottán benyujtsák.

Nagybecskerek, 1892. évi augusztus hó 9-én.

Bakalovich Ágost,
főbíró.
(382-3.1)

Margit

GYÓGYFORRÁS

MAGYAR SELTERS.

Borral használva a legegészségesebb ital.

Van szerencsénk teljes tisztelettel tudatni, hogy Margit telepünkön a „Margit“ (Magyar Selters) gyógyviznek eddig is legújabb rendszerű kezelését újra tökéletesítettük. Gyógyvizünket új címkével ellátott új alakú, az eddigiéknél erősebb üvegekben, a viznek változatlanul maradását biztosító és dugaszolással és önkupak-elzárással hozzuk forgalomba, mely újításra szives figyelmét felhívjuk.

Dr. Karlovsky utóda
a Margit gyógyforrás igazgatósága.

Orvosi bizonyítványok.

1892.

Dr. KORÁNYI FRIGYES,

kir. tanácsos, egyetemi tanár, a budapesti m. kir. tud. egyetem I. belgyógyászati kórodájának igazgatója.

A Margit (Magyar Selters)-gyógyvizet sokszorosan használván, úgy magángyakorlatomban mint a vezetésem alatt álló egyetemi kórodán azt jó hatásúnak találtam: a nyákhártyák, főleg a gyomor és légutak nyákhártyáinak hurutos bántalmainál. A használatban levő egyéb vizektől, melynek a Seltersi, Radeini, Vichy stb. különbözik e viz csekélyebb szabad szénsav tartalmánál fogva, s azért oly esetekben, midőn vérzések lehetsége forog fenn vagy a vérkeringési szervek izgatásától kell tartani, a szénsavdúsabb vizek fölött előnnyel bír.

Dr. KÉTLY KÁROLY,

egyetemi tanár, a budapesti m. k. tud. egyetem II. belgyógyászati kórodájának igazgatója. A „Margit“ (Magyar Selters)-gyógyforrás vizét, mely a tiszta szikéleges ásványvizek sorába tartozik, részint magángyakorlatomban, részint a vezetésem alatt álló egyetemi belgyógyászati kórodán, hosszú idő óta használom, s azt a gyomor, belek, húgyhólyag, főleg pedig a légzőszervek hurutos bántalmainál legjobb eredménnyel alkalmaztam. E viz más hasonló összetételű vizek közt, mint a Seltersi, Gleichenbergi, Giesshübli stb. kisebb szabad szénsav tartalmánál fogva bir előnnyel.

Kizárólagos
főraktár:

ÉDESKUTY L.

Budapest, Erzsébet tér 8. sz.

cs. és kir. és szerb. kir.
udv. ásványviz-szállítónál

Ugyszintén kapható minden gyógyszerboltban, fűszerkereskedésben és vendéglőben